

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 215 — Rok 132 (3)

Wtorek, 14 września 1943 r.

 DZIŚ: Podw. św. Krzyża
 JUTRO: Nikodema

Rozbrojenie armii Badoglio zakończone

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 12 września:

W Noworosyjsku po zaciętej walce zniszczono nieprzyjaciela, który wylądował w zachodniej części portu. We wschodniej części trwają jeszcze walki. Na pozostałym froncie przyczółka mostowego rzeki Kuban ataki nieprzyjacielskie były bezskuteczne. Na odcinku południowym frontu wschodniego, między Morzem Azowskim a Desną, w uporczywych walkach rozbito liczne silne ataki bolszewików. W kilku punktach siły własnej piechoty i czołgów w skuteczkich przeciwatakach odrzuciły nieprzyjaciela.

Na środkowym odcinku frontu odparto silne ataki o charakterze lokalnym, odcinając siły kawalerii, które dokonały przełamania, od ich połączeń. Na północnym odcinku dzień przebiegł na ogół spokojnie.

W rejonie Salerno trwa bitwa z wysadzonymi na ląd siłami nieprzyjacielskimi. Lotnictwo silnymi formacjami zwalczało brytyjsko-północno-amerykańską flotę inwazyjną. Samoloty bojowe zniszczyły jeden krążownik i dwa transportowce oraz trafiły celnie bombami jeden dalszy wielki okręt wojenny oraz 18 statków handlowych.

Baterie 57-go pułku artylerii przeciwlotniczej w nocy na 9 września zatopili jeden krążownik nieprzyjacielski, jeden kontrtorpedowiec oraz transportowiec załadowany w zupełności wojskami i sprzętem, nadto 8 łodzi desantowych. Na drugim wielkim statku transportowym wzniecono pożar.

Nasze tylne straże stawiały energiczny opór siłom nieprzyjacielskim, posuwającym się z Kalabrii na północ. Dzięki śmiałym przeciwwypadom połączonym z akcją wysadzenia w powietrze i minowania na wielką skalę nieprzyjacieli tylko powoli zyskuje na terenie. Anglicy, którzy wylądowali koło Tarentu, natrafiają na silny opór użytych tam niemieckich oddziałów ubezpieczających.

Podczas nocnych potyczek na Kanale La Manche jednostki ubezpieczające marynarki wojennej zatopili 2 brytyjskie ścigacze i wznieśli na dalszym pojezierzu w rejonie wybrzeża okupowanych obszarów zachodnich i nad Atlantykiem zniszczone wczoraj 6 samolotów nieprzyjacielskich.

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 13-go września:

W Noworosyjsku koncentrycznym atakiem części oddziałów armii lądowej i formacji lądowych marynarki wojennej zniszczono dalsze części wysadzonego na ląd nieprzyjaciela. Bolszewicy ponieśli wysokie krwawe straty. Wzięto kilkuset jeńców.

Na południowym i środkowym odcinku frontu wschodniego trwa zacięta zmaganie. W licznych miejscach kontratakami unicestwiono przejsiościwo sukcesy bolszewickie.

W rejonie Salerno na północnym odcinku własny atak czyni dalsze postępy. Po gwałtownych walkach obronnych odrzucono nieprzyjaciela z powrotem do miasta i do strefy nadbrzeżnej. Na południowy wschód od Salerno nieprzyjacieli próbował rozszerzyć swój przyczółek lądowy i przełamać pozycję wyżynną na

wschód od pobraża. Walki toczą się jeszcze. Pewna dywizja pancerna wzięła tutaj do niewoli do 11-go września 26 oficerów i 1400 żołnierzy, zniszczyła 58 czołgów, w większości ciężkiego typu i zdobyła liczną ciężką i lekką broń.

Formacje niemieckich samolotów bojowych zatopły w zatoce Salerno 2 duże statki handlowe i jedną łódź torpedową. — Uszkodziły częściowo ciężko szereg okrętów wojennych i statków handlowych i uzyskały celne trafienia bombami wśród wylądowań. Ścigacze zatopły transportowiec wojskowy o pojemności 10.000 ton.

W rejonie morskim Korsyki i Elby szybko niemieckie samoloty bojowe zniszczyły kontrtorpedowiec nieprzyjacielski, a jednostki konwoju niemieckiego 3 włoskie ścigacze, które usiłowały zaatakować konwoj.

Rozbrojenie włoskiej armii Badoglio zostało zasadniczo zakończone. Liczba rozbrojonych żołnierzy przekroczyła pół miliona. Tak jak we Włoszech, tak i na Bałkanach w ostatnich dniach coraz liczniejsze jednostki włoskiej armii lądowej, a zwłaszcza formacje milicji faszystowskiej, oświadczyły swą gotowość w celu kontynuowania walki po stronie niemieckiej. Użyto ich częściowo zaraz ponownie dla czynności ubezpieczających. Odparli oni przy tym wspólnie z wojskami niemieckimi napady band w północno-wschodnich Włoszech.

Całe wschodnie wybrzeże Morza Adriatyckiego łącznie z portem wojennym Pola znajduje się obecnie w rękach niemieckich.

Także pomiędzy Mentoną a Genuą stoją wojska niemieckie na wybrzeżu Morza Liguryjskiego.

Gdy właśnie przed kilku dniami pomimo silnego oporu włoskich oddziałów Badoglio wzięto w pełnym rozmachu ataku umocniony tunel Mont Cenis, oddziały niemieckie w dniu 11 września obsadziły fort i schronisko małego św. Bernarda.

Jak podano do wiadomości w drodze doniesienia nadzwyczajnego, niemieckie oddziały spadochronowe i członkowie uzbrojonych formacji SS przeprowadziły akcję w celu uwolnienia uwięzionego przez zwolenników Badoglio Mussoliniego. Przedsięwzięcie to udało się. Duce znajduje się na wolności. Tym samym uzgodnione przez Anglo-Amerykanów z rządem Badoglio żądanie wydania go zostało udaremnione.

BERLIN, 13. 9. — Dywizje brytyjskie, posuwające się z południowego cypla Kalabrii — jak dowiaduje się agencja „Telepress” z dobre poinformowanej strony — po przejściowym utraceniu wszelkiego kontaktu bojowego z niemieckimi siłami odyodowymi, od dwóch dni toczą znowu ciężkie walki z niemieckimi tylnymi strażami.

Podobna sytuacja jest na północ i południowy zachód od Tarentu, który Anglicy po zdradzie Badoglio zdołali zająć bez walki przy poparciu stacjonowanych tam jednostek floty włoskiej. Kiedy wojska inwazyjne usiłowały uderzyć ze ściśniętego obszaru miasta na północ i północny wschód, natrafili na tak zdecydowany opór niemiecki, że wskutek ciężkich strat były zmuszone okopać się w niekorzystnym terenie. Przypuszczalnie oczekują one tu na dalsze posiłki, aby móc zaatakować następnie linie niemieckie przeważającymi siłami.

Führer dotrzymał wierności Mussoliniemu

BERLIN, 13. 9. — W późnych godzinach wieczornych wczorajszej niedzieli ogłoszono z Głównej Kwatery Führera komunikat następującej treści:

„Niemieckie oddziały spadochronowe, członkowie i żołnierze uzbrojonych formacji SS przeprowadziły dziś akcję celem uwolnienia Mussoliniego uwięzionego przez mafię zdrajców. Śmiało to przedsięwzięcie udało się. Duce przebywa na wolności. Tym samym udaremniono uzgodnione przez Rząd Badoglio wydanie go w ręce Aliantów.

Rodzina królewska i córki Badoglio w Szwajcarii Chorwacja unieważnia umowy z Włochami

GENEWA, 13. 9. — Jak donosi brytyjska służba informacyjna, król włoski oświadczył, że opuścił on Rzym wraz ze swym rządem i z władzami wojskowymi, aby udać się „na inne miejsce”.

LOZANNA, 13. 9. — Wielką sensację wzbudziło w górskiej węzłowej stacji kolejowej Martigny (Szwajcaria) w kantonie Wallis w czwartek wieczorem niespodziewane przybycie księżnej Piemontu wraz z czworgiem dzieci. Późnym popołudniem dwa ciężkie wozy turystyczne, w ślad których szedł samochód ciężarowy załadowany materiałem pędym, przejeżdżały przez St. Bernhard.

W danym wypadku chodziło o następczynię tronu Marię Józefę, księżną Piemontu, małżonkę następcy tronu Umberto, dziedzica korony włoskiej. W towarzystwie księżnej prócz jej dzieci znajdował się pewien przyjaciel domu sabaudzkiego. Uciekinierzy widocznie zmęczeni zatrzymali się na przeciąg około pół godziny w hotelu Chuser w Martigny, aby następnie udać się dalej do Montreux. Na granicy powitana została następczyni tronu przez władze graniczne.

LOZANNA, 13. 9. — Obie córki marszałka Badoglio udały się do Szwajcarii i zamieszkały w Lozannie.

MADRYT, 13. 9. — Według wiadomości hiszpańskich z Nowego Jorku koła polityczne Południowej Ameryki oświadcza, że podpisanie zawieszenia broni między generałem Eisenhowerem i Badoglio nie oznacza w żadnym wypadku, żeby Anglo-Amerykanie popierali reżim Badoglio.

BERLIN, 13. 9. — Po pierwszej zdradzie, popełnionej na wewnątrz, która odjęć miała narodowi włoskiemu owe wszelkie społeczne i gospodarcze zdobycze wywalczone dla niego przez faszyzm, nastąpiła obecnie druga zdrada, zdrada na zewnątrz. Stwierdza to „Deutsche diplomatische Korrespondenz”, określając następnie jako winowajców tego dwukrotnego pchnięcia w plecy ciężko zmagającego się narodu Wiktora Emanuela, następcę tronu Umberto, Badoglio oraz jako narzędzia wykonania tych zrad ministra dworu hrabiego D'Aequa-reno, ambasadora Grandi i generała Roatta.

W dalszym ciągu wyluszcza artykuł wspomniany, że za nimi nie stoi ani naród włoski, ani też włoska siła zbrojna, ale klika oportunistów nie posiadających odczucia ojczyzny. Międzynarodowe połączenia dworu włoskiego, notoryczne powłócanie rodzin bliskich dworu z plutokracją anglo-amerykańską współdziałało w tej zdradzie w równej mierze jak korupcja pewnego odłamu generacji włoskiej.

ZAGRZEB, 13. 9. — Poglądnik o-

głosił reskrypt państwowy, na podstawie którego tracą w odniesieniu do Chorwacji swą moc obowiązującą i podlegają unieważnieniu układ o gwarancji niezależności Chorwacji, układ o powołaniu do życia włoskiej wojskowej strefy granicznej w chorwackim terenie przybrzeżnym oraz protokół o wspólnej administracji

miasta Split i wyspy Korczula, które to umowy zawarte zostały w Włochami w dniu 18 maja 1941 r. w Rzymie. Dalszym reskrytem szefa państwa cofnięto i unieważniono propozycję przyjęcia korony chorwackiej przez księcia Aosty Aimone oraz wyznaczenie go na objeckie chorwackiego tronu królewskiego.

Przebieg wypadków 9. września w górnych Włoszech

BERLIN, 13. 9. — Jeden z niemieckich sprawozdawców wojennych podaje następujący opis wypadków w górnych Włoszech w dniu 9 września:

Od rana dnia 9 września nad dawną stacją graniczną nad Brennerem powiewa flaga ze swastyką. Przesmykiem, tworzącym dotychczas granicę między Niemcami i Włochami przesuwają się pociągi wojskowe. Komunikacja odbywa się w normalnych ramach. Szosa asfaltową wzdłuż linii kolejowej posuwają się w północnym kierunku nieskończone długie kolumny rozbrojonych włoskich oficerów i żołnierzy. Na linii kolejowej widać się oblicza pełne ufności.

Należy podkreślić z całym naciskiem radość żołnierzy niemieckich, że na obfitującym w niespodzianki południowym terenie wojennym nastąpiła nareszcie jasna sytuacja. Szczególnie odczuwają to żołnierze formacji niemieckich, które walczyły na Sycylii.

Wyrażają się oni z uznaniem o włoskich towarzyszach broni, którzy wiernie i dzielnie walczyli wraz z nimi. Natomiast wyrażają swoją pogardę wobec tych elementów, które już na Sycylii zdradzały, a obecnie zamierzają wojskom niemieckim wbić sztylet w plecy.

Godny ubolewania jest każdy ucziwy żołnierz włoski, który w obecnej chwili musi maszerować na północ, tak samo jak i przedstawiciele zdrady. Jeżeli jednak obserwuje się oblicza w tych kolumnach, to można zauważyć bardzo licznych Włochów, z oczu których przebija nadzieja na przyszłość. Obok kolumn rozbrojonych Włochów posuwają się w południowym kierunku nieprzejrzana rzeka formacji zmotoryzowane armii niemieckiej w szyku gotowym do boju. Na przesmyku Brenneru zajęta stanowiska ciężka, zmotoryzowana artyleria przeciwlotnicza. Najlepsze niemieckie formacje stoją w pogotowiu na przyjęcie Anglików i Amerykanów.

Opublikowanie warunków zawieszenia broni

SZTOKHOLM, 13. 9. — W niedzielę rano podano do wiadomości w Londynie warunki, pod którymi Alianci przyznali rządowi Badoglio zawieszenie broni. Warunki obejmują 13 punktów, przy czym 12 punktów dotyczy zakresu wojskowego, względnie ustala warunki zezwalające Aliantom na prowadzenie wojny na ziemi włoskiej. Jeden punkt wyraźnie mówi: „Inne warunki, natury politycznej, gospodarczej i finansowej, jakie Włochy będą musiały wypełnić, zostaną zakomunikowane w późniejszym czasie”.

W berlińskich kołach politycznych w związku z opublikowanymi w Londynie warunkami zawieszenia broni oświadcza, że stanowią one najbardziej hańbiący dokument, jaki kiedykolwiek jakiś rząd narzucił swemu narodowi. Każdy szczegół warunków

stanowi wprost potworne poniżenie. Jako szczególnie bezwstydne określa się te warunki, które Badoglio uznał swoim podpisem i które domagają się nie mniej jak bezwarunkowe go działania na szkodę niemieckiego sprzymierzeńca, który poniósł tak wiele ofiar dla ochrony imperium włoskiego. Równocześnie zauważa się, że ten hańbiący dokument przynosi równocześnie nagrodę za wydanie Włoch ich przeciwnikowi przez Badoglio i króla. Jest to mianowicie ten punkt, który przewiduje zawiadomienie w późniejszym czasie o warunkach politycznych, gospodarczych i finansowych. Punkt ten w tych suchoych słowach stwierdza nie mniej ni więcej, jak tylko to, że Włochy poddały się przeciwnikowi na łaskę i nie-
 łaskę.

